

EXPERTIZA

Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător

Prezenta expertiză este acordată în temeiul art.34 alin.(4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, în conformitate cu prevederile Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, Hotărârii Guvernului nr.1429/2008 privind revizuirea și optimizarea cadrului normativ de reglementare a activității de întreprinzător și Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 23/2019.

Titlul actului examinat:	Proiectul de lege privind modificarea unor acte normative.
Autorul (autoritatea), persoana responsabilă:	Ministerul Mediului Direcția politici de prevenire a poluării, Gabriela Capcelea, consultant principal
Evaluarea documentului de analiza a impactului	
<i>Examinat în ședința Grupului de lucru la data:</i>	21 septembrie 2021
Concluzia: analiza de impact se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor	
Evaluarea proiectului de act normativ	
<i>Examinat în ședința Grupului de lucru la data</i>	11 ianuarie 2021
Concluzia: Proiectul se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor	
<i>Comentarii, obiecții, recomandări:</i>	
Extrasul din Procesul-verbal nr.1 al ședinței Grupului de lucru al Comisiei de Stat pentru reglementarea activității de întreprinzător din data de 11 ianuarie 2022 se anexează.	

Secretar general al Guvernului,
Președinte al Grupului de lucru
al Comisiei de stat pentru
reglementarea activității de întreprinzător

Roman CAZAN

EXTRAS
din PROCESUL-VERBAL nr. 1
al ședinței Grupului de lucru
al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător
(ședință online)

11 ianuarie 2022

Au participat :

Membrii Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător:

Vladislav Caminschi	-	director executiv al Confederației Naționale a Patronatului din Republica Moldova, vicepreședintele Grupului de lucru
Eugen Dațco	-	director executiv al Uniunii Transportatorilor și Drumarilor din Republica Moldova
Adrian Servan	-	Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC
Ana Groza	-	director executiv al Asociației Investitorilor Străini (FIA)
Carolina Linte	-	director executiv al Asociației Patronale Asociația Națională a Producătorilor de Lapte și Produse Lactate „Lapte”
Diana Russu	-	șef al Direcției susținere și promovare a membrilor CCI a Republicii Moldova, Camera de Comerț și Industrie
Victor Baci	-	consultant de politici, Asociația Patronală „Camera de Comerț Americană din Moldova”
Valentina Chiper	-	șef Secție reglementarea mediului de afaceri, Direcția dezvoltarea mediului de afaceri, Ministerul Economiei
Roman Gapeev	-	șef Serviciu transport feroviar, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
Maria Nagornîi	-	șef al Direcției politici de prevenire a poluării, Ministerul Mediului
Vitalie Dragan	-	șef Secție medicină veterinară și siguranța alimentelor de origine animală, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
Victoria Ciorbă	-	consultant principal în Direcția avizarea acte normative, Ministerul Justiției
Alexandru Tocarjevschi	-	șef al Direcției politici în domeniul ordinii și securității publice, Ministerul Afacerilor Interne
Svetlana Nunu	-	consultant principal în Direcția acte guvernamentale, Cancelaria de Stat, secretarul Grupului de lucru

Responsabili din cadrul autorităților publice:

Igor Zaharia	-	director al Agenției Navale a Republicii Moldova
Galina Petrachi	-	șef Secție politici și programe de dezvoltare rurală, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.
Eugenia Cîrlig	-	consultant principal, în Secția politici și programe de dezvoltare rurală, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.
Rodica-Iordanca Iordanov	-	Secretar de stat al Ministerul Mediului
Virginia Galatonov	-	consultant principal în Direcția politici de management al deșeurilor și substanțelor chimice

Experți ai Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare: dnii Oleg Chelaru, Victor Ermurachi, Nicolae Boțan

4. Examinarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative *(Legea nr.86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, Legea nr.851/1996 privind expertiza ecologică, Legea nr.11/2017 privind evaluarea strategică de mediu)*

Autor: Ministerul Mediului

Au luat cuvântul:

Rodica-Iordanca Iordanov

A menționat că potrivit proiectului se propune modificarea Legii nr.86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului și a Legii nr.11/2017 privind evaluarea strategică de mediu. A remarcat că legile menționate au transpus directivele europene în baza Acordului de Asociere RM-UE și au intrat în vigoare în anul 2015 și, respectiv în 2018. În anul 2020 Ministerul Mediului cu suportul UE a efectuat o evaluare privind implementarea legilor date ținând cont de importanța acestora. În context, a remarcat că legile instituie principiul de prevenire a poluării la etapa inițială, până a fi lansate activitățile economice. Ca urmare a acestei evaluări s-au constatat anumite curențe ce țin de implementarea acestora, deoarece această sarcină a fost pusă în seama Agenției de Mediu. Totodată, în anul 2014 au intrat în vigoare modificările operate la Directiva UE care a fost transpusă prin Legea privind evaluarea impactului asupra mediului. Astfel, având ca bază analiza ex-post implementare și modificarea directivei europene au fost inițiate modificări la legile menționate.

A atras atenția că, în esență, prin modificările operate la Legea privind evaluarea impactului asupra mediului se fac anumite explicații și precizări cu privire la procesele care nu au fost clare sau care au avut un grad mai dificil de implementare în baza evaluărilor făcute și, totodată, se exclude expertiza ecologică, cât și un act permisiv, adică avizul expertizei ecologice.

Cu referire la facilitarea procedurilor a menționat că sunt stabilite mai clar condițiile și cazurile de depunere a cererilor, etapele procedurii de evaluare, cu descrierea detaliată și clară a fiecărei etape, precum și modalitatea de contestare a procedurii de evaluare. De asemenea, sunt stabilite mai clar rolul și locul autorităților administrației publice locale implicate în această procedură de evaluare.

A remarcat că în această procedură sunt comasate 2 etape, astfel că agentul economic nu va avea obligația de a elabora programul de realizare a evaluării impactului asupra mediului. Acest program va fi elaborat de către Agenția de Mediu, iar agentului economic îi va reveni doar obligația de a-l completa cu informație relevantă pentru a demonstra lipsa impactului și descrierea alternativelor propuse.

A menționat că ținând cont de modificarea directivei UE se introduce o condiție nouă, și anume evaluarea biodiversității, în special în cazul desfășurării activităților în zonele unde sunt arii naturale protejate de stat.

A atras atenția că în toate cazurile se va elibera doar acordul de mediu, fiind exclus un act permisiv (avizul expertizei ecologice) și în toate cazurile se va elibera doar acordul de mediu.

A remarcat că prin modificările operate se intervine cu precizări privind derogările de la procedura de evaluare a impactului asupra mediului, atribuțiile ministerului, ale Agenției de Mediu, precum și ale inițiatorului în procesul de elaborare a evaluării impactului asupra mediului, atribuțiile comisiei tehnice, asigurarea transparenței în procesul de realizare a evaluării impactului asupra mediului, responsabilitățile ce revin părților implicate în procesul de evaluare a impactului asupra mediului, procedurile de evaluare a impactului asupra mediului la nivel transfrontalier.

Cu referire la modificările ce se propun la Legea nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu, a menționat că prin aceste modificări, în mare parte, se precizează unele aspecte ce țin de procedura de evaluare strategică de mediu.

DI Victor Ermurachi

A precizat dacă prin modificările propuse se exclude avizul expertizei de mediu și se introduce acordul de mediu.

Dna Rodica-Iordanca Iordanov

A precizat că Anexa nr.1 la Legea privind expertiza ecologică se include în Legea privind evaluarea impactului asupra mediului și procedura de expertiză, ca atare, se exclude, se exclude avizul expertizei ecologice, dar activitățile sunt supuse procesului de evaluare, doar că la etapa inițială, preliminară. Evaluarea impactului asupra mediului se menține pentru anumite activități, fiindcă noi nu putem să lansăm activități, de exemplu, construcții de ferme de capacitate mică în localitățile rurale, fără a lua în considerare care este impactul acestei activități asupra mediului, sau să admitem, cum este cazul cel mai recent, inițiativa de a construi la Strășeni o uzină de topire a metalului. În aceste situații aducem o claritate agentului economic, care nu va mai face expertiza ecologică, dar va merge pe procedura de evaluare a impactului asupra mediului.

Astfel, pentru activitățile cu impact nesemnificativ se realizează doar prima etapă, etapa preliminară, și se eliberează acordul de mediu. În cazul în care este o activitate cu impact semnificativ atunci se realizează procedura integral, cu realizare tuturor etapelor, după care se eliberează acordul de mediu.

DI Victor Ermurachi

A remarcat că în situația în care se menține necesitatea/obligația de evaluare a impactului asupra mediului, chiar și cu excluderea avizului expertizei de mediu, procedura nu se simplifică.

Dna Rodica-Iordanca Iordanov

A menționat că procedura se simplifică deoarece evaluarea impactului asupra mediului se va realiza în funcție de impactul pe care îl au activitățile economice asupra mediului, impact semnificativ sau nesemnificativ. În cazul în care agentul economic desfășoară o activitate economică cu impact semnificativ asupra mediului (anexa nr.1 și anexa nr.2) atunci procedurile sunt simplificate, deoarece nu au etapa intermediară de elaborare a Programului de evaluare a impactului asupra mediului, care se comasează cu prima etapă. Acest program este elaborat de către Agenția de Mediu și în raportul de evaluare agentul economic doar completează informația necesară. Și ca durată în timp, se exclude o perioadă de 2-3 luni. Totodată, pentru activitățile cu impact nesemnificativ asupra mediului, este prevăzută doar etapa preliminară.

DI Victor Ermurachi

A remarcat că deși autorul menționează despre simplificarea procedurilor de evaluare a impactului asupra mediului, în proiectul de lege prezentat aceste proceduri simplificate nu se atestă.

În acest context, a menționat că potrivit proiectului, *în urma evaluării prealabile, Agenția de Mediu emite una din următoarele decizii justificate: (...); b) pentru activitățile planificate specificate în anexa nr. 2 se determină necesitatea efectuării evaluării impactului asupra mediului sau emiterea acordului de mediu.*

Astfel, proiectul prevede evaluarea impactului asupra mediului sau emiterea acordului de mediu.

Dna Rodica-Iordanca Iordanov

A intervenit cu precizarea că la etapa preliminară inițiatorii depun actele. Dacă activitățile pe care le desfășoară agentul economic sunt incluse în anexa care se referă la expertiza ecologică, atunci se eliberează acordul de mediu, iar în cazul în care activitățile sunt incluse în Anexa nr.1 sau Anexa nr.2 la Legea privind evaluarea impactului asupra mediului, atunci procedura de evaluare se va desfășura cu parcurgerea tuturor etapelor.

DI Victor Ermurachi

A reiterat că proiectul prevede evaluarea impactului asupra mediului sau emiterea acordului de mediu. Comparativ, la moment art.10 din Legea privind evaluarea impactului asupra mediului prevede și decizia conform căreia nu este necesară efectuarea evaluării impactului asupra mediului. Prin urmare, reieșind din prevederile proiectului, evaluarea impactului asupra mediului va fi obligatorie.

Totodată, deși se menționează că se exclude avizul expertizei de mediu, nu este o claritate cu privire la numărul activităților economice pentru care va fi necesară evaluarea impactului asupra mediului. A opinat că numărul acestora va fi mai mare. Respectiv, se extinde considerabil numărul agenților economici care vor fi obligați să inițieze procedura de evaluare a impactului asupra mediului.

A remarcat că Legea privind evaluarea impactului asupra mediului transpune Directiva 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului, care include 2 anexe. Prin proiectul de lege se schimbă sensul acestei directive.

Proiectul prevede că în anexa nr.2 vor fi majorate considerabil numărul de activități. În contextul dat a menționat că la etapa de examinare a analizei de impact s-a atenționat că este necesar de a argumenta acest aspect, ținând cont de faptul că odată cu micșorarea plafonului pentru activitățile incluse în anexa respectivă, se va majora numărul de activități pentru care va fi necesară evaluarea obligatorie a impactului asupra mediului sau eliberarea acordului de mediu. Respectiv, aceasta va avea un impact negativ asupra activității agenților economici și nu este clar dacă și în ce măsură acest impact este justificat.

Dna Rodica-Iordanca Iordanov

Cu privire la mențiunea expertului referitor la faptul că Legea privind evaluarea impactului asupra mediului prevede aprobarea deciziei conform căreia nu este necesară efectuarea evaluării impactului asupra mediului, a menționat că potrivit art.10 alin.(3) din proiectul de lege, *pentru activitățile planificate specificate în anexa nr.2 pentru care se determină că evaluarea impactului asupra mediului nu este necesară, Agenția de Mediu emite acordul de mediu în conformitate cu art.10⁵.*

DI Victor Ermurachi

A opinat că în acest caz există un conflict de norme cu privire la deciziile pe care le emite Agenția de Mediu ca urmare a evaluării prealabile.

Totodată, în contextul eliberării acordului de mediu și pentru activitățile pentru care se determină că evaluarea impactului asupra mediului nu este necesară, a remarcat că potrivit art.6 alin.(2) din proiect, acordul de mediu se emite de Agenția de Mediu contra plată, iar Metodologia de calculare a costului acordului de mediu se aprobă prin hotărâre de Guvern. În prezent Legea privind evaluarea impactului asupra mediului prevede că acordul de mediu se eliberează gratuit. Astfel, pe de o parte se invocă simplificarea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului prin excluderea avizului expertizei de mediu, iar pe de altă parte se introduce evaluarea obligatorie a impactului asupra mediului pentru toate activitățile economice, cu eliberarea acordului de mediu care va fi eliberat contra plată.

Dna Rodica-Iordanca Iordanov

A intervenit cu precizare că în prezent expertiza ecologică este contra plată. Acordul de mediu se eliberează gratuit în baza raportului de evaluare de mediu, care în sumar poate avea peste 100 de pagini, la elaborarea căruia sunt antrenate 6 persoane, pe parcursul a 90 de zile. Expertiza ecologică care reprezintă un document de maxim 10 pagini se eliberează contra plată. Acordul de mediu se eliberează gratuit, deoarece la momentul adoptării Legii nr.86/2014 nu era aprobată metodologia de

calculare a costului acestuia, iar pentru expertiza ecologică – metodologia de calculare a costului există. Din acest motiv avizul expertizei ecologice se eliberează contra plată.

Totodată, a remarcat că evaluarea impactului asupra mediului și eliberarea acordului de mediu este în beneficiul agentului economic, or în baza acordului de mediu se vor elibera mai ușor autorizațiile de mediu. Acordul de mediu este un document complex care conține condiții tehnice ce trebuie luate în considerare la eliberarea autorizației de mediu.

A menționat că proiectul urmează a fi consultat suplimentar cu agenții economici.

DI Victor Ermurachi

În contextul celor expuse, a remarcat că în cadrul ședinței din 14 decembrie 2021 au fost examinate 2 proiecte - proiectul Regulamentului privind gestionarea vehiculelor scoase din uz și proiectul Regulamentului privind gestionarea anvelopelor uzate, care au fost susținute de către membrii Grupului de lucru cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor expuse. Autorii au dat asigurări că proiectele vor fi examinate suplimentar obiecțiile și recomandările fiind luate în considerare, dar în ședința secretarilor generali proiectele au fost prezentate fără nici o modificare. Nu este exclus ca același lucru să se repete și în cazul prezentului proiect – în ședința Grupului de lucru se expune disponibilitatea de a examina proiectul suplimentar, de a-l consulta cu agenții economici, dar în ședința secretarilor generali se va prezenta aceeași versiunea a proiectului și fără a fi consultat cu agenții economici. A atras atenția că proiectul trebuia consultat cu agenții economici până la prezentarea proiectului Grupului de lucru.

A reiterat că potrivit propunerilor din proiect va fi majorat considerabil numărul agenților economici care vor fi obligați de a obține acordul de mediu, care va fi eliberat contra cost (care nu este cunoscut), deși în multe cazuri acordul de mediu nu este necesar. În context, repetat, a atras atenția asupra modificărilor la anexa nr.2 la Legea privind evaluarea impactului asupra mediului în partea ce se referă la micșorarea plafoanelor, care va majora numărul agenților economici obligați de a obține acordul de mediu.

A menționat că proiectul nu a fost modificat conform obiecțiilor și recomandărilor expuse în opinie, conține și alte curențe, de ex. majorarea termenului de evaluare prealabilă, care au fost expuse în opinie.

Dna Rodica-Iordanca Iordanov

Cu referire la prevederile din proiect ce se referă la emiterea acordului de mediu contra plată a menționat că prin Metodologia de calculare a costului acordului de mediu se vor stabili costuri diferențiate în funcție de etapele de evaluare a impactului asupra mediului.

Cu privire la termene a remarcat că trebuie să se țină cont de comasarea în cadrul procedurii de evaluare a impactului asupra mediului a etapelor 1 și 2, și, de fapt, termenul se reduce de la 2 luni la 30 de zile.

Referitor la micșorarea plafoanelor a notat că acestea trebuie schimbate, deoarece există foarte multe probleme ce țin de calitatea mediului la nivel local.

DI Victor Ermurachi

A atras atenția asupra pct.17 din proiect, care prevedea avizul justificat privind determinarea necesității efectuării evaluării biodiversității emis de Agenție pentru activitățile care nu sunt incluse în anexa nr. 1 sau nr. 2 (art.10⁸ alin (2)). Autorii au modificat punctul respectiv după cum urmează: „Dacă activitatea planificată nu este inclusă în anexa nr. 1 sau nr. 2, însă poate avea un potențial impact semnificativ asupra obiectivelor de protecție a elementelor rețelei Emerald, autoritatea emitentă a actului permisiv, suspendă procedura de eliberare a actului permisiv și solicită inițiatorului inițierea procedurii de evaluare a biodiversității în conformitate cu art. 10⁹”. Expunerea prevederilor în această versiune implică costuri suplimentare pentru agenții economici, pentru că anexa nr.1 și nr. 2 enumeră practic toate activitățile economice, deoarece plafoanele au fost micșorate, și pentru aceste activități se eliberează acordul de mediu, contra cost.

Dna Carolina Linte

A menționat că cerințele actelor europene nu trebuie doar transpuse, dar și implementate. Agenții economici, care inițiază o activitate economică trebuie să efectueze o evaluare a impactului asupra mediului pentru a aprecia costurile pe care la va avea nu doar la inițierea afacerii, dar și pe

parcurs, precum și riscurile inițierii acestei afaceri. A remarcat că problema constă în faptul că activitățile economice sunt concentrate în municipiul Chișinău.

A opinat că procedurile de evaluare a impactului se simplifică, sunt stabilite cerințe, reguli clare și agentul economic își poate aprecia potențialul financiar pentru inițierea și desfășurarea unei afaceri.

DI Eugen Dațco

A solicitat precizări cu privire la modificarea ulterioară a mai multor legi, inclusiv a Legii drumurilor.

A remarcat că în analiza de impact se menționează despre costurile pentru evaluarea impactului asupra mediului în comunitatea europeană (41 mii de Euro). Nu se poate întâmpla ca și în Republica Moldova metodologia de calcul a costurilor pentru evaluarea impactului asupra mediului să genereze o formulă de calcul a unui cost similar celui din comunitatea europeană?

Dna Rodica-Iordanca Iordanov

A confirmat că urmare a adoptării prezentului proiect vor fi operate modificări la 19 acte normative, inclusiv la Legea drumurilor.

A menționat că proiectele de construcție a drumurilor nu iau în considerare amplasarea ariilor naturale protejate de stat, deoarece nu există această cerință în cadrul normativ în vigoare. Cu atât mai mult, ariile naturale protejate de stat nu sunt delimitate în formă naturală. Astfel, atât proiectanții, cât și autoritățile administrației publice locale nu țin cont de limitele acestor arii protejate.

Cu referire la costuri a menționat că în analiza de impact este și reflectată și experiența României. Totodată, costurile menționate în analiza de impact se referă la costurile pe care le are agentul economic, or prin Metodologia de calculare a costurilor se vor stabili costurile pentru eliberarea acordului de mediu.

S-a decis: proiectul se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor.

Vicepreședintele Grupului de lucru

Vladislav CAMINSCHI